

Troms fylkeskommune
Postboks 6600
9296 Tromsø

Tillatelse etter forurensningsloven til anlegg for produksjon av laks, ørret og regnbueørret ved Kjeiprød i Lavangen, Lavangen kommune - Salaks AS

Fylkesmannen i Troms har gitt tillatelse etter forurensningsloven til et sjøbasert anlegg for oppdrett av laks, ørret og regnbueørret ved lokaliteten i Lavangen i Lavangen kommune med en maksimalt tillatt biomasse (MTB) på 4 500 tonn. Det er satt krav om gjennomføring av resipientundersøkelser for å få dokumentert effekten av oppdrettsaktiviteten når det gjelder organisk belastning på bunnmiljøet.

Vi viser til søknad fra Salaks AS, datert 27. mars 2013, oversendt fra Troms fylkeskommune 15. juli 2013 til foreløpig vurdering for behandling etter forurensningsloven, og brev datert 12. november 2013 med resultatet av behandlingen i Lavangen kommune. Vi gjør oppmerksom på at for arbeidet med denne utslippstillatelsen skal søker betale et saksbehandlingsgebyr (se nedenfor).

I medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 og § 16 gir Fylkesmannen i Troms herved *Salaks AS* tillatelse til utslipp til luft og vann fra et oppdrettsanlegg for matfisk av laks, ørret og regnbueørret på følgende lokalitet i Lavangen kommune:

Lokalitet	MTB (tonn)	UTM-koordinater (midtpunkt anlegg) EUREF 89 UTM sone 33	Samlokalisering
Kjeiprød	4 500	7632694 N – 606560 Ø	TB0020, TK0003, TLV001, TSL003 og TSL004

Tillatelsen gjelder på de spesielle og generelle vilkår som følger vedlagt.
Den tidligere utslippstillatelsen faller med dette bort.

TILLATELSENS RAMME

Tillatelsen kan tas i bruk fra det tidspunkt anlegget har fått akvakulturtillatelse fra Troms fylkeskommune. Dersom anlegget ikke har etablert seg, utvidet eller flyttet innen 2 år, må det

i henhold til forurensningslovens § 20 gis melding til Fylkesmannen som avgjør om en ny søknad er nødvendig.

Tillatelsen gjelder for produksjon av laks, ørret og regnbueørret i merdanlegg i sjø. Maksimalt tillatt biomasse for lokaliteten er oppgitt i tabellen ovenfor.

Tillatelsen omfatter i tillegg eventuelle utslipp fra produksjonsutstyr og sanitæravløp knyttet til anleggets oppdrettsvirksomhet, med unntak av forhold nevnt i vilkårene for utslippstillatelsen.

Tillatelsen gjelder ikke for slakting og sløyning av fisk og impregnering av nøter.

FRISTER

Tiltak	Frister	Punkt i vilkårene
Internkontroll	Ved oppstart	6.1
Plan for disponering av avfall fra virksomheten.	Ved oppstart	4.1
Årsrapport ang. produksjon, avfall, forbruk mm.	Rapporteres i tråd med gjeldende regelverk	6.3
Undersøkelserprogram – beskrivelse av gjennomføring av resipientundersøkelser	Innen 1. mars 2014	7

BEGRUNNELSE

Søknaden gjelder utvidelse av eksisterende anlegg for matfiskproduksjon av laks, ørret og regnbueørret i sjøanlegg hos Salaks AS ved Kjeiprød, Lavangen kommune. Søknaden omfatter utvidelse fra 3 100 tonn til maksimal tillatt biomasse (MTB) på 4 500 tonn.

Søknaden har vært behandlet i Lavangen kommune. Formannskapet innstilling gikk på at en eventuell utvidelse av biomassen må vurderes etter at kystsoneplanen for Lavangen foreligger, og at kommunen nå ikke anbefalte en utvidelse av anlegget. I kommunestyrets behandling 25. oktober 2013 ble det imidlertid fremmet et alternativt forslag til vedtak. Dette forslaget ble vedtatt, og Lavangen kommune stilte seg nå positiv til utvidelsen. Området for anlegget er avsatt til formålet i den gjeldende kystsoneplanen.

Vi gjør oppmerksom på at lokaliteten godkjennes for den MTB som er oppgitt i tabellen over, og at en samlokalisering der lokaliteten er nevnt i flere tillatelser, ikke betyr at hver av konsesjonene har samme MTB på lokaliteten.

Omsøkte lokalitet ligger i Lavangen, som er en fjord med en terskel ytterst på 106 meters dyp. Innenfor er det dyp på over 200 meter. Utvidelsen utgjør en økning av maksimalt tillatt biomasse med 45 % (1 400 tonn). Det er gjennomført flere B-undersøkelser i løpet av driftstiden på denne lokaliteten. I følge utførende konsulent for disse undersøkelsene (Marin Helse), varierer miljøtilstanden fra 1 etter endt brakklegging til 2 under drift. Det er påvist forurensningstolerante børstemarkere på og i bunnsedimentene under anlegget. Disse B-undersøkelsene sier imidlertid ikke noe om tilstanden i den større resipienten (*dypområdene bort fra anlegget*). Det er ikke

dokumentert at det er gjennomført resipientundersøkelser for å dokumentere miljøtilstanden her. Søker har imidlertid lagt ved resultatene fra en miljøovervåking (CTD-O₂ - målinger) i perioden januar 2010 til februar 2012 utført av Sea Eco AS. Konsulenten opplyser at Lavangen ytre er et fjordbasseng med rikelig ferskvannsavrenning, og klassifiseres som et estuarie med lagdelte vannmasser. Oppholdstiden av vannmassene er anslått til uker/måneder. Det vises videre til at dette betyr at fjorden ved uheldige kombinasjoner med lav vannutskifting og høy organisk belastning, kan få vannmasser med lavere oksygeninnhold og i verste fall oksygensvikt.

Få å få et bedre bilde av den naturlige renskapasiteten i dette fjordsystemet, har vi satt krav om gjennomføring av resipientundersøkelser i dypområdene i fjorden. Vi krever at det gjøres to undersøkelser hvor den ene gjøres rett etter endt brakklegging før nytt utsett av fisk, og den andre ved tidspunkt for størst organisk belastning. Opplegget er beskrevet i større detalj under vilkår 7 til denne tillatelsen.

Kunnskapsgrunnlaget og forholdet til naturmangfoldloven og vannforskriften

Ved all utøving av offentlig myndighet som gjelder natur, jf. naturmangfoldlovens § 7, skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 legges til grunn. Det er viktig å avklare eksisterende kunnskap før vurderingene gjøres.

Det er gjennomført obligatoriske B-undersøkelser som vist ovenfor. I tillegg er det foretatt en miljøovervåking som vist ovenfor. Denne besto av konduktivitets- og temperaturmålinger i tillegg til målinger av oksygen i hele vannsøyla på utvalgte stasjoner i fjorden.

Lavangen er satt til God økologisk tilstand. Gjeldende risikovurdering basert på dagens kunnskapsgrunnlag sier at det ikke er risiko for ikke å nå miljømålene i vannforskriften om minst god økologisk og kjemisk tilstand i vannforekomsten. Vi understreker imidlertid at dette er basert på det man vet i dag om vannforekomstene her. Oppfølgende undersøkelser vil imidlertid kunne avdekke en trendutvikling i den ene eller annen retning, og kan således endre risikovurderingen.

Naturbase og Artskart (Artsdatabanken) viser ingen spesielle registreringer i nærområdet (*f. eks. prioriterte naturtyper og rødlistearter*) som potensielt kunne bli påvirket av utslippet fra oppdrettsanlegget. Når det spørsmålet om den samlede organiske belastningen i området vil føre til overskridelse av den naturlige renskapasiteten i vannmassene (jf. nml § 10), mener vi at de kommende resipientundersøkelsene vil bidra til å svare på dette.

Naturmangfoldloven (nml) § 12 setter krav om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Så vidt vi kan se synes også den tekniske beskrivelsen av anlegget å være i tråd med gjeldende krav.

Vi vil likevel understreke at Fylkesmannen ikke er godkjenningmyndighet for den tekniske utformingen av anlegget, så dette er kun en skjønsmessig vurdering basert på beskrivelser i mange liknende søknader. Det er heller ikke en vurdering av risikopotensialet når det gjelder rømming ved uhell og uforutsette skader.

Med det kunnskapsgrunnlaget (jf. nml § 8) vi sitter med i dag, mener vi likevel at etableringen kan finne sted sett ut i fra vår rolle som forurensningsmyndighet. Vi viser imidlertid til behovet for gjennomføring av undersøkelser som vist ovenfor.

Vi viser imidlertid også til vår naturfaglige uttalelse i vårt brev av 11. desember 2013 hvor Fylkesmannen fraråder at det gis tillatelse. Denne frarådingen er gitt med tanke på den økte trusselen en økning i fiskemengden i anlegget vil utgjøre når det gjelder potensielle skadevirkninger ved rømming og spredning av lakselus.

ENDRINGER OG OMGJØRING AV TILLATELSEN

I medhold av forurensningslovens § 18 kan Fylkesmannen oppheve eller endre påleggene som er gitt i denne tillatelsen eller gi nye pålegg. Fylkesmannen kan også kalle tilbake tillatelsen dersom forutsetningene gitt i § 18 tilsier det.

TVANGSMULKT

I medhold av forurensningslovens § 73 kan Fylkesmannen fastsette tvangsmulkt til staten for å sikre at vilkårene i utslippstillatelsen gjennomføres.

STRAFFANSVAR

Ved overtredelse av denne tillatelsen, med vilkår, kommer forurensningslovens kap. 10 til anvendelse dersom forholdet ikke går inn under noen strengere straffebestemmelser.

ERSTATNINGSANSVAR, KLAGEADGANG MV.

Tillatelsen til utslipp fritar ikke for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler jf. forurensningslovens § 10, annet ledd.

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter, eller andre med rettslig klageinteresse, innen 3 uker fra det tidspunktet underretning om avgjørelsen er kommet fram til vedkommende part. En eventuell klage skal angi det vedtaket som det klages over, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til fylkesmannen. En eventuell klage fører ikke til at iverksettelsen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan, etter anmodning eller av eget tiltak, beslutte at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort (jf. forvaltningslovens § 42). Avgjørelsen av spørsmålet om iverksettelse kan ikke påklages (jf. forvaltningslovens § 2 bokstav b, jf. § 28)."

Oppstart av anlegget før en eventuell klage er avgjort skjer på eget ansvar.

Saksbehandlingsgebyr

Vi viser til forskrift om begrensnings av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 39 om gebyrer til statskassen for Fylkesmannen i Troms sitt arbeid med tillatelser mv. (se forskriften på lenke <http://www.lovdata.no/for/sf/md/td-20040601-0931-103.html>).

For arbeidet med denne tillatelsen skal det betales et gebyr etter sats 4 (laveste sats) som for tiden utgjør kr. 20 100,-, jf. forurensningsforskriften §§ 39-3 og 39-4. Satsene er justert 1. januar 2013. Faktura med innbetalingsblankett ettersendes. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Vedtaket om gebyrsats kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker etter at dette brev er mottatt, jf. forurensningsforskriftens § 41-5. Eventuell klage bør begrunnes og skal sendes Fylkesmannen. Klagen gis ikke oppsettende virkning, og det fastsatte gebyr må derfor betales

i samsvar med ovenstående. Hvis Miljødirektoratet imøtekommer klagen, vil det overskytende beløp bli refundert.

Med hilsen

Evy Jørgensen e.f.
miljøverndirektør

Per Kr. Krogstad
konst. fagansvarlig

Forurensning

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer.

Vedlegg: Vilkår til tillatelse

Kopi med vedlegg:

Salaks AS, Rotvika, 9350 Sjøvegan

*Mattilsynet, distriktskontoret for Midt-Troms, felles postmottak, postboks 383, 2381 Brumunddal
Lavangen kommune/Loabága suohkan, Nessveien 7, 9357 Tennevoll*

VEDLEGG TIL TILLATELSE

for Salaks AS, Lavangen kommune
Snr. 2008/1142 - 115.
Dato: 11. desember 2013.

TILLATELSENS VILKÅR

1. UTSLIPP TIL VANN

1.1 Fôr

Ved fôring av fisken skal tap og spill av fôr reduseres mest mulig. Det tillates bruk av våtfôr for en produksjon begrenset til 50 tonn. Ved større produksjon skal det benyttes tørrfôr eller mykfôr. Oppmalt våtfôr skal tilsettes tilstrekkelig bindemiddel for å unngå forspill og forurensning.

Definisjoner:

Våtfôr: Hel fisk, slo eller oppmalt fisk/avfall tilsatt bindemiddel. Konsistensen av oppmalt våtfôr er deigaktig. Tørrstoffinnhold < 40 %

Mykfôr/pellets: Oppmalt fisk/fiskeavfall, tilsatt så mye bindemiddel at den kan føres ut som pellets uten å gå i oppløsning. Tørrstoffinnhold > 50 %

Tørrfôr: Tørrstoffinnhold > 90 %

1.2 Fôrkjøkken

Fettholdig avløpsvann fra fôrkjøkken skal passere fettavskiller før utslipp. Fettavskilleren skal utformes, dimensjoneres og drives i samsvar anbefalinger gitt i rapport 65 (Norvar 1996): Forslag til veileder for fettavskiller..... Utslippetsledning skal føres ut i sjøen slik at munningen ligger på minst 5 m dyp og minst 20 m fra strandkanten (ved middelvannstand). Ledningen må forankres slik at den ikke flyter opp eller forandrer leie. Plassering av ledningen må foregå og avmerkes i samråd med Kystverket.

1.3 Medisiner/kjemikalier

Anvendelse og utslipp av medisiner, insekticider, desinfeksjonsmidler mm skal skje i samsvar med gjeldende regelverk/retningslinjer fra forurensningsmyndighetene.

1.4 Sanitæravløpsvann

Utslipp av sanitæravløpsvann fra personalrom mm må godkjennes av kommunen i samsvar med gjeldende regler for utslipp.

2. UTSLIPP TIL LUFT

Fôrlagring og -tilberedning, spyling, rengjøring og tørking av nøter, håndtering av avfall samt andre aktiviteter ved anlegget skal foregå på en slik måte at de ikke fører til luktulemper av betydning for naboer mm.

3. STØY

Anlegget skal utformes og drives slik at det ikke oppstår urimelige støyulemper.

4. AVFALL OG SLAM

4.1 Produksjonsavfall og slam

Alt avfall som oppstår ved anlegget skal leveres til godkjent mottak.

Død fisk, slakteavfall, fôrrester, slam, fett o.l. skal håndteres slik at det ikke oppstår forurensningsmessige ulemper.

Død fisk skal tas opp av sjøen minst hver dag i sommerhalvåret som gjelder fra 1. juni til 31. oktober, og annenhver dag i vinterhalvåret. Ved høy dødelighet skal hyppigheten økes.

Oppsamlet død fisk skal konserveres omgående ved ensilering, frysing e.l. og føres til eget lager. Ved ensilering skal fisken kvernes.

Oppdrettsanlegget skal ha beredskap for å håndtere massiv fiskedød, f.eks. ved algeoppblomstring eller sykdom.

Antibiotikaholdig død fisk og annet antibiotikaholdig avfall eller slam skal oppbevares i eget lager. Lageret skal ha tilstrekkelig kapasitet, både til avfall ved vanlig drift og avfall ved sykdom.

Oppsamlet organisk avfall som ikke inneholder antibiotika skal om mulig utnyttes til enten fôrprodukter eller gjødsel/jordforbedringsmiddel i tråd med gjeldende bestemmelser.

Dumping i sjøen er ikke tillatt.

Nedgraving og forbrenning tillates bare etter skriftlig godkjenning fra Fylkesmannen og Mattilsynet.

4.2 Medisin- og kjemikalierester

Ubenyttede rester av medisinfôr, antibiotika, insekticid samt andre spesielle miljøfarlige stoffer inkludert emballasje skal samles opp og lagres forsvarlig før avhenting ved produsenten eller annen instans godkjent av myndighetene. Det samme gjelder for oppsamlet antibiotikaholdige fôrrester og ekskrementer.

4.3 Annet avfall

Emballasje o.l. samt alt annet avfall som ikke omfattes av pkt 4.1 og 4.2 skal overføres til godkjent avfallsanlegg for slike avfallstyper.

4.4 Slamfjerning

Dersom det er nødvendig med slamfjerning fra sjøbunnen skal dette omsøkes skriftlig hos Fylkesmannen. Søknaden skal beskrive hvordan slammet er tenkt transportert og disponert. På grunn av smittefaren må også veterinærmyndighetene (Mattilsynet) varsles.

Oppsamlet slam skal om mulig nyttes til gjødsel/jordforbedringsmiddel i tråd med gjeldende regelverk

5. OPPBEVARING AV MEDISINER OG KJEMIKALIER

Medisiner, insekticider, kjemikalier mm skal lagres forsvarlig og avlåst slik at de ikke er tilgjengelig for uvedkommende. Lagerlokalet skal utformes slik at spill ved uhell e.l. kan samles opp og ikke slippes ut. f. eks. ved hjelp av oppsamlingstanker/kanter med tilstrekkelig volum.

6. KONTROLL

6.1 Internkontroll/rutiner for vedlikehold.

Bedriften plikter å bygge opp et internkontrollsystem (jf internkontrollforskriften). Systemet skal blant annet inneholde mål for miljø og sikkerhet, beskrivelse av organisering, rutiner og prosedyrer, og oppdatering av systemet. Bedriften plikter å føre jevnlig tilsyn og kontroll med fôringsutstyr, eventuelle renseanlegg mm, slik at disse alltid drives mest mulig effektivt. For å sikre dette, skal bedriften drive rutinemessig forebyggende vedlikehold og ha et rimelig reservelager av de mest utsatte komponenter.

6.2 Kontroll

Bedriften skal registrere og journalføre følgende data;

- fiskebestand
- mengde død fisk
- mengde rømt fisk
- fôrtype og forbruk
- anvendelse av antibiotika, insekticider, og andre kjemikalier (type og mengde).
- mengder oppsamlet antibiotikaholdig slam og disponeringsmåte
- avfallsmengder og disponeringsmåte

Journalen skal oppbevares på anlegget i minst 2 år og være tilgjengelig ved kontroll/inspeksjon.

Bedriften plikter å la representanter for fylkesmannen og de etater og institusjoner som Fylkesmannen bemyndiger, inspisere anlegget til enhver tid.

6.3 Årsrapport

Hvert år skal det utarbeides en rapport som viser siste års produksjon, avfallsmengder og -håndtering, samt forbruk av fôr, medisin mm. Årsrapporten leveres på standard skjema, og skal inneholde en sammenligning av faktiske og tillatte mengder/forhold. Eventuelle overskridelser må kommenteres.

Årsrapporten sendes Fylkesmannen innen 15. februar det påfølgende år. Denne rutinen for rapportering er imidlertid under endring, og selskapet kan derfor avvente slik rapportering direkte til Fylkesmannen inntil annen beskjed blir gitt ved at Fylkesmannen sender eget brev med krav om rapportering.

7. RESIPIENTUNDERSØKELSE

Bedriften plikter å bekoste eller delta i de undersøkelser som Fylkesmannen finner nødvendig for å kartlegge anleggets forurensningseffekt på resipienten, jf. forurensningsloven § 51. Bedriften kan også pålegges å betale en forholdsmessig del av kostnadene ved et resipientundersøkelsesprogram for området hvor anlegget er plassert.

Undersøkelsesprogram for lokaliteten Kjeiprød i Lavangen

Salaks AS skal ved hjelp av uavhengig fagkompetanse få utarbeidet, bekoste og gjennomføre et program som beskriver gjennomføring av to resipientundersøkelser i Lavangen. Formålet med undersøkelsene er å dokumentere hvilke effekter utslippene fra oppdrettsanlegget ved Kjeiprød har på vannforekomsten, og da nærmere bestemt dypvannmassene dypere enn terskeldypet.

Undersøkelsene kan gjøres etter beskrivelsen for C-undersøkelse i NS 9410 eller modifiseringer av denne. Programmet skal forelegges Fylkesmannen for gjennomgang før undersøkelsene tar til. Programbeskrivelsen skal som et minimum vise koordinatfestet stasjonsvalg på kart, tidspunkt for feltundersøkelser og metodevalg.

Det skal gjennomføres to undersøkelser. Den ene undersøkelsen skal dokumentere miljøtilstanden i bunnmiljøet rett etter brakklegging, men før nytt utsett av fisk. Den andre undersøkelsen skal vise miljøtilstanden ved tidspunktet for høyest organisk belastning.

Resultater og frister

Programbeskrivelsen skal sendes til Fylkesmannen **innen 1. mars**, eller tidligere dersom første undersøkelse må gjennomføres før dette tidspunktet.

Resultatene fra undersøkelsene skal beskrives i to rapporter som hver skal sendes til Fylkesmannen senest **tre (3) måneder** etter siste feltprøvetaking for hver av undersøkelsene.

Data fra undersøkelsene skal også legges inn i egnet regneark (excel) slik at det enkelt kan importeres til Vann-Miljø for videre bruk i Vann-Nett. Fylkesmannen kan bidra med nærmere detaljer omkring dette dersom det er uklarheter når det gjelder fremgangsmåte.

8. GENERELT

8.1 Egenkontroll og ansvar

Bedriften plikter, gjennom instruksjer, kontroll og andre tiltak, å sørge for at driften av anlegget skjer slik at ulemper og skadevirkninger begrenses mest mulig.

8.2 Akutte utslipp

Bedriften plikter å gjennomføre tiltak med sikte på å unngå akutte utslipp av f. eks olje og kjemikalier o.l. Ved akutt eller fare for akutt forurensning skal brannvesenet (110) kontaktes umiddelbart.

8.3 Nedleggelse, eierskifte, konkurs

Ved eierskifte, inklusive ny eier etter en konkurs, må det gis melding om dette til forurensningsmyndigheten innen 4 uker. Det samme gjelder ved navneendring. Ved

nedleggelse av driften, f.eks. på grunn av en konkurs, skal det også gis melding om til forurensningsmyndigheten, jf. forurensningslovens § 20.

Bedriften er ansvarlig for all rydding og istandsetting av det berørte område, jf. forurensningsloven § 20. Dette inkluderer fjerning av bøyefester, slam på sjøbunnen mm. etter nærmere anvisning fra Fylkesmannen.

8.4 Risikoklasse

Virksomheter som har fått tillatelse etter forurensningsloven, skal plasseres i en risikoklasse. Ved kontroller skal det betales gebyr etter faste satser basert på virksomhetens risikoklasse. Det er 4 klasser (1-4), og hvor 1 har høyest sats. Størrelsen på satsen følger av kapittel 39 i forurensningsforskriften om Gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven.

Plasseringen i risikoklasse vurderes blant annet ut i fra forurensningspotensial og resipienten hvor virksomheten ligger. Ved senere endringer i dette vurderingsgrunnlaget, kan virksomheten plasseres i en annen risikoklasse.

Denne virksomheten er plassert i risikoklasse 3.